

- 118 Brot gegn öðrum ákvæðum laga þessara, reglugerða, sem kunna að verða settar
2. júlí samkvæmt þeim, svo og brot gegn verðlagsákvæðum, sem sett verða samkvæmt lög-
unum, varða allt að 10000 króna sektum. Ennfremur er upptækur sá ágóði, sem fæst
við brot á lögum þessum eða verðlagsákvæðum, sem sett hafa verið samkvæmt þeim.

14. gr.

Mál út af brotum á ákvæðum 12. gr. og 2. mgr. 13. gr. laga þessara skulu sæta meðferð sakamála. Með mál, sem ris út af öðrum brotum gegn lögum þessum, reglu-
gerðum eða verðlagsákvæðum, settum samkvæmt þeim, skal fara að hætti almennra
lögreglumála.

15. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 70 31. des. 1937, um verðlag á vör-
um, lög nr. 14 12. febr. 1940, um breyting á þeim lögum, svo og önnur ákvæði, er
koma í bága við lög þessi.

16. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 2. júlí 1940.

Hermann Jónasson.

Eysteinn Jónsson. Jakob Möller.

Ólafur Thors. Stefán Jóh. Stefánsson.

(L. S.)

Eysteinn Jónsson.

119
5. júlí

BRÁÐABIRGÐALÖG

um fjarskipti.

Ráðuneyti Íslands, handhafi konungsvalds,

Gjörir kunnugt: Atvinnumálaráðherra hefir tjáð ráðuneytinu, að nauðsyn-
legt sé að tryggja nú þegar ítarlegra eftirlit með fjarskiptavirkjum og tak-
marka frekar starfrækslu þeirra en lög nr. 12 20. október 1905, um ritsíma,
talsíma o. fl., og lög nr. 82 14. nóvember 1917, gera ráð fyrir.

Með því að ráðuneytið fellst á, að brýna nauðsyn beri til að setja bráða-
birgðalög samkvæmt 23. gr. stjórnarskrárinnar um framangreint efni, telur
það rétt að gefa út bráðabirgðalög á þessa leið:

1. gr.

Ríkið hefir einkarétt á:

1. Að stofna og starfrækja á Íslandi og í íslenzkri landhelgi og lofthelgi hvers-
konar fjarskipti með rafstraum eða raföldum, þar á meðal ljósöldum, er ná
til sendingar, flutnings og móttöku skeyta, tals, tóna, mynda eða annara slíkra
merkja, hvort heldur er eftir vírum, gegnum loft, sjó eða land eða á annan
hátt.
2. Að flytja til landsins, selja, leigja eða dreifa út á annan hátt, smíða, breyta
eða setja upp hverskonar fjarskiptavirki (tæki, taugar, búnað o. þvl.) eða

hluta þeirra, sem notaðir eru til þess, er í 1. tölulið segir, á Íslandi eða í 119 íslenskum skipum, flugvélum eða öðrum farartækjum, hvort heldur eru til 5. júlí viðtöku, sendingar eða flutnings.

2. gr.

Ráðherra sá, sem fer með fjarskiptamál ríkisins, getur heimilað einstökum mönnum, félögum eða stofnunum að stofna og starfrækja fjarskiptavirki eða að flytja til landsins, selja, leigja eða dreifa út á annan hátt, smíða, breyta eða setja upp fjarskiptavirki þau eða hluta þeirra, sem í 1. gr. getur. Leyfið skal veitt um ákveðinn tíma með þeim skilyrðum og kvöðum, sem ástæða þykir til í hvert skipti.

3. gr.

Nú eiga einstakir menn, félög eða stofnanir fjarskiptavirki, sem ráðherra hefir áður heimilað að stofna eða starfrækja, og skulu þau leyfi þá haldast, sem hafa verið gefin út eftir 31. desember 1936. Eldri leyfisbréf eru ógild. Leyfishafar skulu að öllu leyti fylgja reglum þeim og fyrirmælum um fjarskiptavirki, sem um þau gilda á hverjum tíma.

4. gr.

Ráðherra getur látið innsigla fjarskiptavirki, sem ekki eru í notkun, eða hluta þeirra, eða fyrirskipað að fá þau afhent til geymslu undir innsigli. Innsiglið má ekki brjóta án heimildar ráðherra.

5. gr.

Fjarskiptavirki í erlendum skipum, flugvélum eða öðrum erlendum farartækjum, sem eru innan íslenskrar landhelgi eða lofthelgi, má aðeins nota samkvæmt þeim ákvæðum, sem ráðherra setur í reglugerð. Ráðherra getur bannað öll fjarskipti innan íslenskrar landhelgi og lofthelgi og gert þær ráðstafanir, er nauðsynlegar þykja til þess að banninu verði hlýtt.

6. gr.

Póst- og sínamálastjórnin annast framkvæmd á einkarétti ríkisins, sem í 1. gr. getur, og hefir eftirlit með því, að gildandi alþjóðafyrirmælum, milliríkjasamningum, lögum og reglugerðum um fjarskiptamál, þar á meðal gildandi fyrirmælum til öryggis mannlífa á sjó, sé fylgt. Þó er undanskilin framkvæmd þeirra mála, sem ríkisútvarpinu og vitamálastjórninni eru falin með sérstökum lögum.

7. gr.

Ráðherra setur í reglugerð nánari fyrirmæli um framkvæmd fjarskiptamála, starfrækslu og viðhald fjarskiptavirkja, eftirlit með þeim og annað, er þar að lýtur, svo sem gjaldaskrár fyrir uppsetningu, notkun og eftirlit fjarskiptavirkja. Má ákveða sektir við broti gegn þessum fyrirmælum.

8. gr.

Ríkisstjórnin hefir rétt til að stöðva hvert skeyti eða samtal eða önnur fjarskipti, sem teljast hættuleg öryggi ríkisins, eða koma í bága við lög landsins, opinbera reglu eða siðgæði. Þegar eins stendur á, getur hún sömuleiðis stöðvað starfrækslu fjarskiptaþjónustunnar um skemmri eða lengri tíma og að nokkru eða öllu leyti.

119

5. júlí

9. gr.
Brot gegn 1.—5. gr. varða sektum allt að 10000 krónum, eða varðhaldi, ef miklar sakir eru. Upptæk skal gera tæki þau og hluti, sem í heimildarleysi hafa verið flutt inn, smíðuð eða starfrækt.

10. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 5. júlí 1940.

Hermann Jónasson.

Eysteinn Jónsson. Jakob Möller.
Ólafur Thors. Stefán Jóh. Stefánsson.
(L. S.)

Ólafur Thors.

120

8. júlí

BRÁÐABIRGÐALÖG

um utanríkisþjónustu erlendis.

Ráðuneyti Íslands, handhafi konungsvalds,

Gjörri kunnugt: Utanríkismálaráðherrann hefir leitt athygli að því, að í þingsályktun 10. apríl 1940, lýsir Alþingi Íslendinga m. a. yfir því, að vegna þess ástands, er þá hafi skapast, geti Danmörk ekki rækt umboð til meðferðar utanríkismála Íslands, samkv. 7. gr. dansk-íslenzkra sambandslaga, og að Ísland taki því að svo stöddu meðferð þeirra mála að öllu leyti í sínar hendur. Þótt þannig liggi fyrir ótvíræður þingvilji um meðferð þessara mála, telur ráðherrann nauðsynlegt, að í löggjöf sé kveðið á um, á hvern hátt skuli skipað um starfrækslu utanríkisþjónustunnar, en sérstaklega sé það aðkallandi um meðferð slíkra mála erlendis, m. a. til þess að tryggja réttargildi ýmissa gjörninga sendimanna í þjónustu Íslands þar.

Með því að álíta verður, að brýn nauðsyn beri til að setja nú þegar löggjöf samkv. 23. gr. stjórnarskrárinnar um utanríkisþjónustu Íslands erlendis, telur ráðuneytið rétt að gefa út bráðabirgðalög á þessa leið:

1. gr.

Ríkisstjórnin ákveður með tilskipun, á hvaða stöðum skuli vera sendiráð. Forstöðumenn sendiráða eru sendiherrar (envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire) eða sendifulltrúar (chargé d'affaires) og eru skipaðir af ríkisstjórninni.

Ef ríkisstjórnin telur æskilegt, má fela forstöðumanni sendiráðs að veita forstöðu sendiráðum í fleiri löndum en einu.

Ríkisstjórnin skipar starfsmenn sendiráða.

2. gr.

Ræðismenn eru sumpart sendir út af ríkisstjórninni (útsendir aðalræðismenn, ræðismenn og vararæðismenn) eða kjörnir meðal þeirra manna, er hæfir þykja (kjörræðismenn), á þeim stöðum erlendis, er ríkisstjórnin telur æskilegt.

3. gr.

Ríkisstjórnin ákveður með tilskipun, á hvaða stöðum útsendir ræðismenn skulu vera, og skipar þá.